

Sygn. akt VIII Gz 150/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Górska

Sędziowie: SR del. Natalia Pawłowska-Grzelczak

SO Piotr Sałamaj (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2013 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku J. F.

z udziałem A. B.

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika

na skutek zażalenia uczestniczki na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 9 stycznia 2012 r., sygnatura akt X GCo 281/11

postanawia:

o d d a l i ć z a ż a l e n i e.

SSR del. N. Pawłowska-Grzelczak SSO A. Górska SSO P. Sałamaj

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie nadał tytułowi egzekucyjnemu – prawomocnemu nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 20 października 2010 r., sygn. akt X GNc 2333/10, klauzulę wykonalności przeciwko małżonce dłużnika D. A. G.-B. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową małżonków oraz zasądził od małżonki dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 127 zł tytułem kosztów postępowania klauzulowego.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wierzytelności ustalone nakazem zapłaty w kwocie głównej 25.540,46 zł wynikają z umów sprzedaży towarów zawartych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pomiędzy dłużnikiem a wierzycielem. Sąd zwrócił uwagę na treść dołączonego do wniosku oświadczenia małżonki dłużnika A. B. z dnia 30.08.2010 r. o przejęciu długu zaciągniętego przez męża D. G. w kwocie 25.540,46 zł. Ponadto według oświadczenia z 21.09.2010 r. dłużnik D. G. wyraził zgodę na przejęcie długu przez swoją żonę. Z brzmienia przedstawionych przez wierzyciela pism wynika jednoznacznie następcza zgoda małżonki dłużnika A. B. na dokonanie przez dłużnika czynności prawnej stanowiącej podstawę należności ujętych w nakazie zapłaty. Wobec udowodnienia za pomocą dokumentu prywatnego zgody małżonka dłużnika należało przyjąć, że spełniona została przesłanka przewidziana w art. 787 k.p.c., niezbędna dla rozszerzenia obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym. Należy nadmienić przy tym, że dłużnik D. G. pozostaje w związku małżeńskim z A. B. od dnia 30.06.2007 r. Z tych też względów wniosek o nadanie klauzuli wykonalności okazał się zasadny.

Uczestniczka – reprezentowana przez kuratora procesowego - wniosła zażalenie na powyższe postanowienie zaskarżając je w całości oraz wnosząc o jego zamianę poprzez oddalenie wniosku wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Nadto wniosła o przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że wierzyciel nie spełnił przesłanki z regulacji art. 787 k.p.c. albowiem do wniosku zostało dołączone oświadczenie uczestniczki o przejęciu długu zaciągniętego przez jej męża D. G.. Zdaniem skarżącej oświadczenie to należy oceniać wyłącznie przez pryzmat przepisów art. 519-525 k.c. regulujących instytucję przejęcia długu. Oznacza to, że małżonek dłużnika wyraził zgodę na spłatę zobowiązań zaciągniętych przez dłużnika, natomiast w żadnym wypadku oświadczenia tego nie można utożsamiać z faktem, że małżonek dłużnika wyraził zgodę na ich zaciągnięcie. W ocenie uczestniczki Sąd wydając rozstrzygnięcie oparł się na niedopuszczalnym w postępowaniu klauzulowym domniemaniu faktycznym stwierdzając, że z faktu złożenia przez małżonkę dłużnika oświadczenia o przejęciu długu wynika fakt, że małżonek dłużnika zgadzał się na zaciągnięcie tegoż długu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Należy na wstępie podnieść, że zastrzeżona w art. 787 k.p.c. zgoda małżonka dłużnika na dokonanie przez dłużnika czynności prawnej może być wyrażona ex post. Odwołać się bowiem w tym zakresie należy do regulacji art. 63 § 1 k.c., który przewiduje możliwość wyrażenia zgody także po powstaniu czynności prawnej.

Wbrew zarzutom skarżącej jej oświadczenie z dnia 30 sierpnia 2010 r. nie stanowiło przejęcia długu, lecz jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, zawierało następczą zgodę A. B. na zawarcie przez dłużnika z wierzycielem umowy sprzedaży, z tytułu której powstała wierzytelność stwierdzona nakazem zapłaty z dnia 20 października 2010 r.

Wskazać trzeba, że zgodnie z art. 519 § 2 k.c. przejęcie długu może nastąpić: 1) przez umowę między wierzycielem a osobą trzecią za zgodą dłużnika; oświadczenie dłużnika może być złożone którejkolwiek ze stron; 2) przez umowę między dłużnikiem a osobą trzecią za zgodą wierzyciela; oświadczenie wierzyciela może być złożone którejkolwiek ze stron; jest ono bezskuteczne, jeżeli wierzyciel nie wiedział, że osoba przejmująca dług jest niewypłacalna. Dokument z dnia 30 sierpnia 2010 r. nie stanowi umowy o przejęcie długu. Nie jest to bowiem umowa zawarta pomiędzy wierzycielem a osobą trzecią, a jedynie jednostronne oświadczenie małżonki dłużnika (k. 9). Także pismo dłużnika z dnia 21 września 2010 r. nie może być uznane za umowę o przejęcie długu (zawartej pomiędzy dłużnikiem a osobą trzecią) albowiem zawiera ono jedynie zgodę dłużnika na przejęcie długu.

Sąd odwoławczy zauważa, że wyrażenie przez małżonka dłużnika zgody na dokonanie przez dłużnika czynności prawnej ma umożliwić wierzycielowi egzekucję z majątku wspólnego dłużników. W istocie udzielenie przez małżonka zgody na dokonanie czynności prawnej oznacza także udzielenie zgody na zaspokojenie wierzyciela z majątku wspólnego. Z powyższego należy wysnuć wniosek, że zgoda ta jest tożsama w skutkach z wyrażeniem zgody na zaspokojenie wierzyciela z majątku wspólnego. W tym kontekście uznać zatem trzeba, że zawarta przez uczestniczkę w piśmie z dnia 30 sierpnia 2010 r. zgoda na spłatę zobowiązania zaciągniętego przez D. G. stanowiła następczą zgodę na dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z wierzycielem.

Sąd Okręgowy nie zgadza się z twierdzeniem skarżącej, że zgoda ta została wyinterpretowana przez Sąd Rejonowy w drodze niedopuszczalnego w postępowaniu klauzulowym domniemania faktycznego. Wskazać trzeba, że z treści oświadczenia z dnia 30 sierpnia 2010 r. wprost wynika, że zgoda ta odnosiła się do zobowiązania „D. G. względem J. F. w kwocie 25.540,46 zł wraz z należnymi J. F. odsetkami ustawowymi” (k. 9). Wierzytelność ta została stwierdzona nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 20 października 2010 r., sygn. akt X GNc 2333/10.

Mając powyższe na uwadze Sąd drugiej instancji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

SSR del. N. Pawłowska-Grzelczak SSO A. Górska SSO P. Sałamaj